

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ

«ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ»
(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни

підготовки магістрів
напряму/спеціальність

_____ 01 Освіта, 013 Початкова освіта _____
(шифр і назва напрямку, спеціальності)

Розробники програми: Біда О. А., доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології ЗУІ
ім. Ф. Ракоці ІІ

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та психології
Протокол № 6 від „31” січня 20 19 року

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Біда О. А.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Теоретичні основи викладання методик початкової освіти» складена відповідно до навчального плану підготовки магістрів напряму (спеціальності) «013 Початкова освіта».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є створення нового підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців, основним критерієм якої виступає рівень компетентності випускників, раціональне поєднання їхніх теоретичних знань з умінням застосовувати їх на практиці.

Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліна «Теоретичні основи викладання методик початкової освіти», як і інші навчальні дисципліни, може розв'язувати поставлені завдання лише у взаємодії з іншими науками. Зміцнюючи й удосконалюючи ці зв'язки, запозичує й інтерпретує відповідно до предмета свого дослідження ідеї інших наук, які допомагають глибше проникнути в суть навчання і виховання та розробляти їх теоретичні основи. Вивчення курсу «Теоретичні основи викладання методик початкової освіти» ґрунтується на знаннях отриманих при вивченні загальної педагогіки та фахових методик, філософії освіти, педагогіки вищої школи.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів

1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.
2. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ.
3. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ.
4. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ, ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА ІСТОРИЧНОЇ, СОЦІАЛЬНОЇ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ В ІНТЕГРОВАНОМУ КУРСІ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».
5. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

Розкриття теоретичних основ викладання методик початкової освіти як необхідної складової підготовки педагога до професійної діяльності.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- дати студентам уявлення про теоретичні основи викладання методик початкової освіти як науку про професійну основу, як науку про підготовку студентів до професійної діяльності; об'єкт, предмет, мету, завдання, функції, основні категорії, закономірності і принципи;
- поглиблення, розширення, інтеграція знань з методики викладання освітніх галузей «Рідна мова», «Математика», «Я досліджую світ», «Мистецтво» у вищій школі;
- практичне опанування студентами різними формами викладання методик освітніх галузей «Рідна мова», «Математика», «Я досліджую світ», «Мистецтво» у вищих педагогічних закладах освіти I – IV рівня акредитації;
- розкрити сутність і педагогічні вимоги до форм організації педагогічного процесу при викладанні методик початкової освіти;
- формування у студентів готовності до педагогічної діяльності, інтересу до педагогічної професії;
- виховання у магістрантів особистісних якостей майбутнього викладача, прагнення постійно займатися самонавчанням, саморозвитком, самовдосконаленням.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні

знати:

- предмет і значення курсу «Теоретичні основи викладання методик початкової освіти» для підготовки педагога;
- зміст основних нормативних документів;
- інноваційні технології викладання означених методик у вищих педагогічних закладах освіти I – IV рівня акредитації;
- принципи розробки й аналізу навчального плану, навчальної програми предмета та іншої навчально-програмної документації для системи вищої освіти;
- методи, засоби й форми теоретичного й практичного навчання: поняття, сутність і характеристики;
- питання вдосконалювання навчально-виховного процесу викладання методик початкової освіти й основні напрямки підвищення ефективності навчання;
- зміст і організацію методичної роботи в навчальних закладах системи освіти.

вміти:

- аналізувати існуючу нормативну й навчально-програмну документацію підготовки педагогів у різних видах навчальних закладів, обґрунтовувати внесення змін у цю документацію, а також її оновляти й при необхідності розробляти;
- прогнозувати ефективність педагогічного процесу при викладанні освітніх галузей «Рідна мова», «Математика», «Я досліджую світ», «Мистецтво» у вищій школі від використання певних освітніх технологій;
- застосовувати нові форми та методи з методики викладання освітніх галузей «Рідна мова», «Математика», «Я досліджую світ», «Мистецтво» у вищих педагогічних закладах освіти I– IV рівня акредитації;
- розробляти лекції, практичні та лабораторні заняття з курсу «Теоретичні основи викладання методик початкової освіти» відповідно кредитно-модульній системі навчання;
- здійснювати керівництво й управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів;
- діагностувати й оцінювати рівень сформованості знань і вмінь студентів при викладанні методик початкової освіти;
- проводити заняття з предмету «Теоретичні основи викладання методик початкової освіти» з наступним аналізом результатів навчання студентів, діагностикою реалізації мети й завдань навчання й коригування навчального процесу;
- самостійно працювати з науковою, методичною й навчальною літературою, а також розвивати критичні здібності й творчість у процесі роботи з літературою;
- проводити самоаналіз своєї діяльності, оцінювати її результати й проводити коригування.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 години/ 5 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.

Тема 1.1 ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.

«Теоретичні основи викладання методик початкової освіти» як наука і навчальний предмет, її зв'язок з іншими науками. Методологія і методи педагогічних досліджень. Фактори, що виявляють вплив на розвиток особистості. Вікові та індивідуальні особливості розвитку особистості.

Тема 1.2 ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ, ЯК ТЕОРІЯ НАВЧАННЯ Й ОСВІТИ

Загальне поняття про методику початкової освіти. Предмет і завдання методики початкової освіти. Процес навчання як цілісна система. Закони, закономірності, принципи навчання. Зміст загальної освіти. Загальні методи навчання. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Методи стимулювання навчальної діяльності студентів у процесі навчання методик початкової освіти. Методи контролю і самоконтролю в навчанні методик початкової освіти. Проблема оптимального вибору методів навчання методики початкової освіти. Форми організації навчального процесу в школі і ЗВО. Перевірка і оцінка результатів навчання.

Тема 1.3. КОНЦЕПЦІЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Огляд Концепції Нової української школи. Мета, і головні компоненти Концепції Нової української школи. Сучасне освітнє середовище. Ключові компетентності Нової української школи. Нова структура повної загальної середньої освіти. Рівний доступ. Педагогіка партнерства. Особливості організації освітнього процесу. Державний стандарт початкової загальної освіти.

Тема 1.4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Роль учителя у формуванні психологічно безпечного середовища. Формування спільних цінностей. Розвиток відповідальності. Участь дітей в організації освітнього середовища. Розмаїття та соціальна інклюзія. Мета і цілі оцінювання у сучасній школі. Технологія портфоліо. Залучення батьків до освітнього партнерства. Технологія співпраці.

Змістовий модуль 2. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Тема 2.1 НАУКОВІ ОСНОВИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ ТА ЇЇ МІСЦЕ СЕРЕД ІНШИХ НАУК.

Предмет і завдання курсу методики навчання освітньої галузі « Мова і література». Зв'язок її з іншими науками.

Методи наукового дослідження в методиці навчання освітньої галузі « Мова і література» як науки.

Тема 2.2 МЕТА ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ: «КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ» ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Ключові компетенції учнів. Складові компетентності. Складання орієнтовного календарно-тематичного планування.

Тема 2.3 ОСНОВНІ МЕТОДИ, ПРИЙОМИ ТА ВИДИ РОБІТ З НАВЧАННЯ ГРАМОТИ.

Основні методи, прийоми та види робіт з навчання грамоти. Лінгвістичні і психологічні основи методики навчання грамоти. Психофізіологічна характеристика процесів читання та письма. Педагогічні вимоги до процесу навчання грамоти з урахуванням вікових особливостей. Історико-критичний огляд методів навчання грамоти. Характеристика сучасного звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти.

Три періоди навчання грамоти, їх етапи, основні завдання кожного з них. Добукварний, букварний, післябукварний періоди навчання грамоти. Основні навчально-виховні завдання кожного

періоду. Методика розвитку усного мовлення і мислення учнів. Методика опрацювання матеріалу сторінок «Букваря». Навчання письма під час букварного періоду навчання грамоти.

Структура і методика уроків читання та письма в період навчання грамоти. Організація та завдання позакласного читання в період навчання грамоти.

Тема 2.4. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Теоретико-методичні засади літературного читання. Структура програми. Мета і завдання літературного читання. Принципи визначення змісту літературного читання. Сутність тематично-жанрового, естетичного, літературознавчого, комунікативно – літературного принципів впорядкування змісту.

Змістові лінії програми. Особливості нової програми «Літературне читання». Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів. Основні поняття теми: літературне читання, читацька діяльність, читацька компетентність, змістові лінії.

Види і форми читання, специфіка їх застосування, співвідношення на уроці. Способи читання та умови успішного формування способів читання.

Навичка читання. Якості повноцінного читання учнів, їхня взаємозумовленість.

Диференційоване навчання на уроках літературного читання.

Завдання уроків літературного читання. Основні етапи процесу роботи над художнім твором. Урок як основна форма навчально-виховного процесу з літературного читання. Основні вимоги до сучасного уроку літературного читання. Типи уроків класного читання у початковій школі. Завдання уроків літературного читання: пізнавально-інформаційні, навчальні, розвивальні, виховні. Психологічні особливості сприймання художнього твору. Закон триступневого сприймання художнього твору – від загального до конкретного і до нового узагальнення: «первинний синтез», «аналіз», «вторинний синтез». Методика роботи над художніми оповіданнями.

Позакласне читання як розділ навчання читання.

Завдання і організація позакласного читання в початковій школі. Форми керівництва позакласним читанням учнів початкової школи.

Етапи формування читацької самостійності школярів, їх особливості. Структура і методика уроків позакласного читання на кожному з цих етапів

Змістовий модуль 3. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Тема 3.1 МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Предмет, мета і завдання «Методики навчання освітньої галузі «Математика». Становлення методики навчання математики у початковій школі. Зв'язок «Методики навчання освітньої галузі «Математика» з іншими науками. Методи наукового дослідження, застосовувані в розробці «Методики навчання освітньої галузі «Математика»

Тема 3.2 ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Організація навчання математики в початковій школі. Характеристика освітньої галузі «Математика» Державного стандарту початкової освіти. Початковий курс математики як навчальний предмет, його зміст. Психолого-педагогічні основи викладання математики в початковій школі. Характеристика сучасних методів навчання математики.

Тема 3.3 ФОРМИ ТА ЗАСОБИ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.

Сучасний урок математики у початковій школі, вимоги до нього. Підготовка вчителя до уроку. Система контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Позаурочна та позакласна робота з математики. Засоби навчання математики. Використання малих фольклорних та літературних жанрів у вивченні початкового курсу математики

Тема 3.4. ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ ПРО ЦІЛІ НЕВІД'ЄМНІ ЧИСЛА. ДОЧИСЛОВИЙ ПЕРІОД. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ НУМЕРАЦІЇ ЧИСЕЛ ТА АРИФМЕТИЧНИХ ДІЙ В

КОНЦЕНТРИ «ДЕСЯТОК», «СОТНЯ», «ТИСЯЧА», «БАГАТОЦИФРОВІ ЧИСЛА», МНОЖЕННЯ ТА ДІЛЕННЯ.

Загальні поняття про цілі невід’ємні числа. Завдання дочислового періоду вивчення математики. Методика вивчення окремих питань підготовчого періоду.

Методика вивчення нумерації чисел та арифметичних дій в концентрі «Десяток». Загальні питання методики вивчення нумерації чисел. Методика вивчення нумерації чисел та арифметичних дій в концентрі «Сотня». Формування поняття про десяток як складену лічильну одиницю. Методика навчання нумерації чисел 11–20. Методика навчання нумерації чисел від 21 до 100.

Методика вивчення нумерації чисел та арифметичних дій в концентрі «Тисяча». Поняття про основну лічильну одиницю «сотня» та утворення розряду сотень.

Методика вивчення нумерації чисел та арифметичних дій в концентрі «Багатоцифрові числа». Поняття про основну лічильну одиницю «тисяча» та утворення розряду тисяч.

Методика навчання молодших школярів арифметичних дій множення та ділення, формування у них обчислювальних умінь і навичок.

Тема 3.5. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ РОЗВ’ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ РОЗВ’ЯЗУВАННЯ ПРОСТИХ І СКЛАДЕНИХ АРИФМЕТИЧНИХ ЗАДАЧ

Роль і місце задач в початковому курсі математики. Функції текстових задач. Складові процесу розв’язування задач. Культура запису розв’язування задач. Поняття простих задач. Види простих задач. Формування навичок розв’язувати прості задачі.

Методика навчання розв’язування складених арифметичних задач. Поняття складених задач. Види складених задач і процес їх розв’язування. Особливості роботи над складеними типовими задачами. Розвиток умінь учнів розв’язувати складені задачі.

Змістовий модуль 4. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ, ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА ІСТОРИЧНОЇ, СОЦІАЛЬНОЇ І ЗДОРОВ’ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ В ІНТЕГРОВАНОМУ КУРСІ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Тема 4.1. ЗАВДАННЯ І ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Мета і завдання природничої освітньої галузі. Особливості змістового забезпечення освітньої галузі. Загальна характеристика інтегрованого навчального курсу «Я досліджую світ». Принципи відбору змісту і побудови шкільного курсу.

Тема 4.2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ПРИРОДНИЧИХ ПОНЯТЬ

Характеристика природничих понять. Методика формування природничих понять у молодших школярів. Розвиток природничих понять. Прийоми перевірки засвоєння понять.

Тема 4.3. МАТЕРІАЛЬНА БАЗА, МЕТОДИ І ПРИЙОМИ НАВЧАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Клас-кабінет. Куточок живої природи. Географічний майданчик. Навчально-дослідна ділянка.

Метод як педагогічна категорія. Класифікація методів і прийомів навчання природознавства. Словесні методи навчання. Наочні методи навчання природознавства. Практичні методи навчання. Вибір оптимальних методів і прийомів навчання.

Змістовий модуль 5. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Тема 5.1. ЗМІСТ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Варіативність сучасних концепцій вивчення мистецтва для 1-4 класів початкової школи України. Роль курсу в професійному становленні майбутнього вчителя початкової школи. Передумови і сутність інтеграції в шкільній мистецькій освіті.

Тема 5.2. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО» У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.

Предметно-інтегративний підхід до мистецької освіти в початковій школі. Функції і принципи загальної мистецької освіти. Мета і завдання. Базові компетентності. Зміст і структура програми «Мистецтво». Мистецький тезаурус як фактор інтеграції.

Тема 5.3. ЗАГАЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ МИСТЕЦТВА В КОНТЕКСТІ ХУДОЖНЬОЇ ДИДАКТИКИ.

Технологія проєктивного моделювання уроків. Типи, жанри і структура уроків. Художньо-педагогічна драматургія. Єдність видів діяльності учнів на уроках мистецтва. Взаємоузгодження домінуючих змістових ліній. Інтегрування синтетичних мистецтв. Інтегративні технології на уроках мистецтва. Ігрові технології на уроках мистецтва. Використання методу проєктів на уроках мистецтва. Використання сучасних технічних засобів навчання на уроках мистецтва.

3. Рекомендована література

- Байбара Т. Н. Методика навчання природознавства в початкових класах. Навчальний посібник. К. Веселка, 1998. 334 с
- Біда О. А. Природознавство і сільськогосподарська праця: Методика викладання: навч. посібник для студентів пед. ф-тів вищих навч. закладів та класоводів. Київ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2000. 400 с.
- Богданович М. В. Методика вивчення нумерації і арифметичних дій в початковій школі. Навчальний посібник. К. : Вища школа, 1991. 208 с.
- Богданович М. В. Методика навчання учнів розв'язувати текстові задачі. –3-тє вид. К. : Вища школа, 1990. 181 с.
- Богданович М. В. Натуральні числа. Нумерація чисел. Початковашкола. 2004. № 2. С.25–28.
- Богданович М. В., Будна М. О., Лищенко Г. П. Урок математики в початковій школі: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. 208 с.
- Богданович М. В., Козак М. В., Король Я. А. Методика викладання математики в початкових класах: навч. посіб. [3-є вид., перероб. і доп.]. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. 336 с.
- Богданович М. В., Козак М. В., Король Я. А. Методика викладання математики в початкових класах: навч. посіб. [3-є вид., перероб. і доп.]. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. 336 с.
- Григорьева Е. В. Методика преподавания естествознания: учебное пособие. М. : Владос, 2008. 254 с.
- Коваль Л. В., Скворцова С. О. Методика навчання математики: теорія і практика: Підручник для студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» [2-ге вид., допов. і переробл.]. Харків : ЧП «Принт-Лідер», 2011. 414 с.
- Комар О. А. Теорія і практика застосування інтерактивної технології на уроках математики: Навчально-методичний посібник. Умань : ПП Жовтий, 2009. 75с.
- Король Я. А. Практикум з методики викладання математики в початкових класах. Тернопіль : Мандрівець, 1998. 136 с.
- Кукалець М. В. Методика викладання природознавства у початковій школі: навчально-методичний посібник за модульно-рейтинговою системою навчання студентів спеціальності «Початкова освіта»: навч. посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2011. 223 с.
- Методика викладання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник / За ред. М.С.Вашуленка. - К: Література ЛТД, 2010. 364 с.
- Методика навчання освітньої галузі «Природознавство»: навчально-методичний посібник. Автор та укладач Т. Я. Грітченко. Умань: ВПЦ «Візаві», 2015. 291 с.
- Методика навчання освітньої галузі «Природознавство»: навчально-методичний посібник. Автор та укладач Т. Я. Грітченко. Умань: ВПЦ «Візаві», 2015. 291 с.
- Онопрієнко О. В. Предметна математична компетентність як дидактична категорія. Початкова школа. 2010. № 11. С.47 – 49.
- Скворцова С. О. Методична система навчання розв'язування сюжетних задач учнів початкових класів: Монографія. Одеса : Астропринт, 2006. 696 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ столітті) – К.: Райдуга, 1994. – с. 33–36.
2. Державні стандарти професійної освіти: теорія і методика. / [С.У.Гончаренко, Н.Г.Ничкало, В.Л.Петренко та ін.]; За ред. Н.Г.Ничкало; АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти, Технол. ун-т Поділля. – Хмельницький, 2002. – 334 с.
3. Закон України “Про вищу освіту” // Голос України. – 2002. – 5 березня.
4. Закон України “Про вищу освіту” Від 01.07.2014 року № 1556-VII // [Електронний ресурс] : [Режим доступу] – <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>.
5. Закон України “Про дошкільну освіту” [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
6. Закон України “Про загальну середню освіту” [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
7. Закон України “Про освіту” // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 21, від 21 травня.
8. Закон України “Про освіту” // Голос України. – 1996. – 25 квітня.
9. Закон України “Про позашкільну освіту” [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
10. Закон України “Про професійно-технічну освіту” // Освіта в Україні. Нормативна база (3-є вид., змін. та доп.) / Пашутинський Є.К. – К.: КНТ, 2007. – 520 с.
11. Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті. – К.: Шкільний світ, 2001.
12. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://uargavo.net/data/base28/ukr28703/htm>.
13. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки [Електронний ресурс]. – [Режим доступу] : guonkh.gov.ua/content/documents/16/1517/Attaches/4455.pdf.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Підсумком вивчення навчальної дисципліни є іспит.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Засобами об’єктивного контролю рівня знань студентів є усне опитування, розв’язання практичних завдань, тести, тестові завдання різних типів, ситуаційні завдання.